

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Третій (доктор філософії)
Код і найменування спеціальності	Н6 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОНП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС - 4. Загальна кількість годин - 120 годин, із яких: лекцій - 16 год., лабораторних - 24 год. Форма семестрового контролю - залік
Мова (и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини Кафедра хірургії та акушерства
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> КИРИЧКО Борис, доктор ветеринарних наук, професор <i>Контакти:</i> ауд. 1Х, 3Х (навчально-клінічний корпус кафедри хірургії та акушерства) <i>e-mail:</i> kaf.chir@ukr.net , тел. 60-74-51

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Для успішного опанування навчальної дисципліни, необхідно мати базові знання з оперативної хірургії, топографічної анатомії та анестезіології
Компетентності	<p><i>Загальні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність приймати обґрунтовані рішення. <p><i>Спеціальні (фахові):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати знання щодо анатомії експериментальних тварин; - здатність застосовувати знання щодо хірургічної техніки й принципів оперативних втручань на різних органах; - здатність застосовувати знання щодо принципів проведення експериментів на тваринах; - здатність застосовувати знання щодо методики моделювання патологічних станів; - здатність застосовувати знання щодо методики типових операцій на різних органах і системах експериментальних тварин; - здатність застосовувати знання щодо

	методики експериментальної перевірки ефективності діагностичних і медикаментозних засобів при деяких відтворених патологічних станах.
Програмні результати навчання	<p>1. Уміти працювати з видами тварин, які можуть бути використані для експериментальних досліджень, знати їх анатомічні й топографо-анатомічні особливості. Користуватися загальними етичними принципами експериментів на тваринах, дотримуватись «Європейської конвенції про захист тварин, які використовуються для експериментів та інших наукових цілей».</p> <p>2. Засвоїти техніку знеболювання експериментальних тварин. Володіти хірургічною технікою і принципами оперативних втручань на різних органах. Вміти використовувати принципи експериментальних досліджень на тваринах;</p> <p>3. Уміти самостійно використовувати навички роботи з експериментальними тваринами, володіти методикою проведення гострих і хронічних дослідів, основами хірургічної техніки й типовими операціями, що виконуються на різних органах і системах органів експериментальних тварин. Вміти моделювати патологічні стани. Експериментально перевіряти ефективність діагностичних і медикаментозних засобів при деяких відтворених патологічних станах.</p>

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, працювати в команді, управляти своїм часом, здатність логічно і системно мислити

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни: дати здобувачам вищої освіти рівня доктора філософії навички й принципи експериментальної роботи з використанням хірургічних технологій

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Експериментальні тварини. Питання біоетики в експериментальній хірургії.

Тема 2. Загальні прийоми експериментальної хірургії. Техніка відтворення окремих патологічних станів.

Тема 3. Підготовка тварин до експерименту. Знеболювання в експерименті. Загальна хірургічна техніка.

Тема 4. Експериментальна хірургія травної системи.

Тема 5. Експериментальна хірургія кровоносної системи.

Тема 6. Біопсія.

Тема 7. Експериментальна хірургія системи сечостатевого органів.

Тема 8. Експериментальна хірургія птахів.

Тема 9. Експериментальна перевірка ефективності діагностичних і медикаментозних засобів при деяких відтворених патологічних станах.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: лекція; бесіда

Наочні методи: ілюстрування, демонстрування

Практичні методи: лабораторні роботи

Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання

усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в означений термін. За отримання на занятті «0» балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати тему

- щодо академічної доброчесності

здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами

- щодо відвідування занять

відвідування занять є обов'язковим

- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти

на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Рішення приймається спеціально створеною комісією на основі підтверджуючих документів, співбесіди або іншого контрольного заходу

щодо оскарження результатів оцінювання

процедуру проведення контрольних заходів і можливість оскарження їх результатів викладач в усній формі доводить на першому занятті з навчальної дисципліни і повторно – перед початком проведення контрольного заходу. Розгляд апеляції проводять із метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана. До складу апеляційної комісії можуть входити: завідувач і науково-педагогічні працівники кафедри, відповідальної за реалізацію освітнього

компонента, члени групи забезпечення освітньої програми, студентського Сенату, студентської первинної профспілкової організації. Головою комісії є декан факультету

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Алієв А.А. Експериментальна хірургія: Навчальний посібник. НІЦ «Інженер», 1998. 447 с.
2. Monnet E. Small Animal Soft Tissue Surgery. John Wiley & Sons, Inc., 2023. <https://doi.org/10.1002/9781119693741>

Допоміжні

3. Звенігородська Т.В., Туль О.І., Киричко Б.П., Дехнич І.С., Панасова Т.Г. Використання ультразвукового дослідження як методу діагностики патологій нирок у котів. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26(2). С. 84–88. <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.02.15>
4. Киричко Б.П., Шепель К.Ю., Передера Р.В. Клінічно-експериментальне обґрунтування застосування препарату Вівадерм за лікування шкірних хвороб у тварин. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 28(1). С. 228–233. <https://doi.org/10.31210/spi2025.28.01.35>
5. Киричко Б.П., Шепель К.Ю. Особливості анестезіологічного забезпечення й техніки хірургічних втручань у щурів. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. № 28 (3). С. 290–294. <https://doi.org/10.31210/spi2025.28.03.45>
6. Киричко Б., Климась І. видовий і кількісний склад мікрофлори за лікування поверхневої піодермії у собак. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2025. № 114. С. 36-46. <https://doi.org/10.37000/abbsl.2025.114.04>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри хірургії та акушерства
протокол від 12 січня 2026 року № 7

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування, дискусії	Колоквіум (контрольне опитування)	виконання лабораторних робіт та їх захист	виконання завдань із самостійної роботи	
Тема 1. Експериментальні тварини. Питання біоетики в експериментальній хірургії	2	14	–	2	34
Тема 2. Загальні прийоми експериментальної хірургії. Техніка відтворення окремих патологічних станів	2		2	2	
Тема 3. Підготовка тварин до експерименту. Знеболювання в експерименті. Загальна хірургічна техніка	2		2	2	
Тема 4. Експериментальна хірургія травної системи	2	14	2	2	28
Тема 5. Експериментальна хірургія кровоносної системи	2		2	2	
Тема 6. Біопсія	–	14	2	2	38
Тема 7. Експериментальна хірургія системи	2		2	2	

сечостатевих органів					
Тема 8. Експериментальна хірургія птахів	2		2	2	
Тема 9. Експериментальна перевірка ефективності діагностичних і медикаментозних засобів при деяких відтворених патологічних станах.	2		2	2	
Разом	16	42	24	18	100

Шкала та критерій оцінювання

Опитування, дискусії

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти дає чітку, аргументовану відповідь
1	здобувач вищої освіти дає часткову відповідь
0	здобувач вищої освіти не дає відповіді на поставлені запитання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Колоквіум (контрольне опитування)

Кількість балів	Критерії оцінювання
14	здобувач вищої освіти узагальнив отримані знання та ґрунтовно засвоїв матеріал за темою, надав повну відповідь на поставлені питання
12-13	здобувач вищої освіти узагальнив отримані знання та засвоїв матеріал за темою, дав неповну відповідь на поставлені питання, але швидко виправився за уточнюючого запитання
10-11	здобувач вищої освіти опанував навчальний матеріал на понад 85 %, може інтерпретувати отримані результати навчання з помилками, які швидко виправляє
7	здобувач вищої освіти опанував навчальний матеріал на понад 70 %, може інтерпретувати отримані результати з помилками
6	здобувач вищої освіти опанував та засвоїв значну частину (понад 65 %) матеріалу за темою
5	здобувач вищої освіти опанував та засвоїв значну частину (понад 55 %) матеріалу за темою
4	здобувач вищої освіти частково відтворює навчальний матеріал, опанував 40 % матеріалу по темі
3	здобувач вищої освіти частково відтворює засвоєне, опанував 35 % матеріалу по темі
2	здобувач вищої освіти показав мінімальне розуміння сутності процесів які відбуваються в організмі тварин, дещо вищим за початковий, частково відтворює засвоєне, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
1	здобувач вищої освіти показав мінімальне володіння навчальним матеріалом, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
0	здобувач вищої освіти не відповідає на поставлені питання по темі, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання лабораторних робіт та їх захист

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	лабораторна робота виконана повністю
1	лабораторна робота виконана, але є низка суттєвих помилок
0	лабораторна робота не виконана, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти опанував тему самостійної роботи й виконав завдання
1	здобувач вищої освіти виконав завдання самостійної роботи, відповідає на поставлені питання, але є низка помилок
0	завдання самостійної роботи не виконані, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: **залік**, який виставляється за поточним оцінювання впродовж семестру.